

کابل به ۵۰۰ ایستگاه شهری ضرورت دارد

ایجاد زیرساخت های شهری مربوط وزارت
ترانسپورت نمی شود؛ بل که مربوط شهرداری کابل و
ترافیک کابل می باشد. چون زمین از شهرداری است،
بنای وظیفه ساخت ایستگاهها نیز مربوط شهرداری
می گردد.

حدود ۵۰۰ ایستگاه شهری در کابل نیاز است که
ساخته شود تا از توقف و عدم فعالیت بس های
شهری در کابل جلوگیری صورت گیرد

صفحه ۶

شرکت برشنا تقاضای گناه طالبان را چند برابر از مردم می گیرد!

فرصت های پیشرفت صلح در افغانستان		نگاه انتقادی به غرب از چشم انداز فرانسه و آلمان		پایانی بر شایعه های دیگر درباره ویکتوریا		بیم و امیدهای گفت و گوهای صلح		خبرنگارها
---	--	---	--	---	--	--	--	-----------

هیواد والو ته دکاري فرستونو برابرول

« دسولې له پاره دکارموندنې ملي پروگرام » زموږ بیوزلو خلکو ته ، که په کلیو کې دي او که په ښارونو کې یو زیری دی ، ځکه نوموړی پروگرام دهیواد په ۳۴ ولایتونو کېو شان اقتصادی او پراختیایي خدمتونه په تدریج سره تطبیق او عملي کوي .

دې ملي پروگرام ، څرنگه چې له نوم نه یې ښکاري، زموږ سلگون هیوادلو ته په عامه توګه لوستي کسانو، بزگرانو او کلیوالو ته دکارموندنه برابروي . دکلیو دبیارغونې او پراختیا وزارت، دملي پیوستون پروگرام دساتنې او څارنې دپروژې په تطبیق چې ددې ملي پروگرام تر سیوري لاندې عملي کېږهغه پروژې چې په نسبي توګه ویاچارې شوي دي ، بیاځلې ترمیم اورغول کېږي ، کومې پروژې چې فعالیت نه لري بیاځلې په فعالیت پیل کوي اوکومې نیمه فعالې پروژې چې موجودې دي ، بشپړ فعالیت ته رسېږي . داټول کارونه دکلیوالو دکرنیزو واقتصادی تولیداتو په زیاتوالي کېرغنده رول لوبوي اوسربیره پردې هیوادلو ته دکاردرامینځته کیدو لامل کېږي .

دافغانستان داسلامي جمهوري دولت ولس مشر جلالتماب محمد اشرف غني ددې ملي پروگرام دااعلام په ورځ داسی وویل:

« ... موږ غواړو دښوونو او کرنیزو حاصلاتو دزیاتوالي او دکرنیزو اوبورسولو دسیستم د ښه والي له پاره دهیواد بزگرانو سره مالي مرسته وکړو . د سولې له پاره دکارموندنې ملي پروگرام موخه داده چې بزگرانو ته پیسپورکرل شي خو دهغو په وسیله دکرنې، ښوالی او اوبو رسولو د ښه والي له پاره کاروکړیو پدې ترتیب یې هم حاصلات زیات شي اوهم په کلیو کې کاري فرصتونه برابر شي... »

د سولې له پاره دکارموندنې ملي پروگرام په دريو پړاوونو کې تطبیق او عملي کېږي، څرنگه چې دکلیو دبیارغونې او پراختیا وزیر ښاغلي انجنیر نصیر احمد دراني پدې اړه داسی وویل:

« ... دکلیو دبیارغونې او پراختیا وزارت دکارموندنې او پدې مهالې اولنډ مهالې برنامې تر لاس لاندې نیولې دپه تطبیق سره به یې دټولګټو پروژو دساتنې تر څنګ ، دکاردرامینځته کیدل او دکلیوالي اقتصاد غښتلي کیدل ددغو پروژو یو له مهمو او بنسټیزو اهدافو څخه شمیرل کېږي . ددې ملي پروگرام په لومړي پړاو کې دننګرهار، کنړ، لغمان، بغلان، کندز، بلخ، فاریاب، جوزجان، خوست، کندهار، هرات او فراه ولایتونه تر پوښښ لاندې راځي چې ددې پړاو په تطبیق سره به خلکو ته (۵،۲۵) میلیون کاري ورځې مینځته راشي... »

دسولې له پاره دکارموندنې ملي پروگرام دتطبیقکار اوس عملاً پیل شوی دی او په عملي کیدو سره یو ورځ ترورځې زموږ کلیوال خپلې روښانه راتلونکې باندې ډاډمن کېږي او په پوره مینې سره پکې برخه اخلي . دیادونې ورده چې دکلیو دبیارغونې او پراختیا وزارت دملي پیوستون پروگرام تر اوسه ، شاوخوا ۸۴۷۲۸ ټولګټې بنسټیزې پروژې په عمل کې تطبیق او ګټې اخستنې ته سپارلې دي . ښکاره ده چې ۱۳۵ نه زیاتو کلیونو په تیریدو سره دا پروژې په نسبي توګه استهلاک شوي دي چې ساتنې څارنې او بیارغونې ته اړتیا لري . ددې بنسټیزو پروژو دساتنې او څارنې برخه دکلیو دبیارغونې او پراختیا وزارت دملي پیوستون پروگرام پرمخ بیايي . له همدې امله دکلیو دبیارغونې او پراختیا وزیر، ښاغلي انجنیر نصیر احمد دراني پدې وروستیو کې دکلیو دبیارغونې او پراختیا وزارت دملي پیوستون پروگرام دساتنې او څارنې دغندي وجهې (MCG) پروگرام لومړی پړاو په څوارونډو ولایتونو کې په رسمي توګه پرانست چې دغه بهیر به په راتلونکې کچه دوام ولري .

په دې ترتیب دملي یوالي حکومت « دسولې له پاره دکارموندنې ملي پروگرام » په رامینځته کولو اودعمل په ساحه کې دهغه په تطبیق دسره یې په رښتیا هم دټولنی بیوزلو او محرومو خلکو ته جدي پاملرنه کړیده او لدېلارې یې دهیواد دبوزلو خلکو په ژوند کې دمثبت بدلون اودهغوی داقتصادي بنسټ په غښتلي کیدو کې مثبت ګامونه پورته کړيدي . دسولې لپاره دکارموندنې ملي پروگرام ، دخلکو داقتصادي ودې په تیره بیا کلیوالو ته دروښانه راتلونکي زیری ورکویاو دپاک خدای په مرسته ډیر ژر به په هیواد کې بیوزلي او بیکاري ترزیاته حده کمه شي اودهیواد دپرمختګ اوترقی زمينه ورځ ترورځې پراخوالی ومومي . ددې ملي پروگرام په تطبیق سره دکلیو او بانډو یوشمیر بیوزلو او زیانمنو خلکو ته چېبختیا او مناسب کارته دنه لاس رسي له امله ، د هیواد پرینسودوته اړ وو، لدې وروسته به له پخوا نه زیات په خپلو کلیو کې دخپل ژوند دوام ته هیله مند شیاو دخپل بشري قوت په کارولو سره به دخپلو کلیو پراختیایي چارې اوهم اقتصادي بنسټ غښتلي کړیو دپروژو په ساتنې څارنې او دهغوی د دوام په لاره کې خپله وګرځي ملي ونډه واخلي . په رښتیا هم چې دحلالي روزی لاسته راوړل او کار ته لاس رسي ددې لامل کېږي څو خلک خپلې راتلونکې نه ډاډ ترلاسه کړیو اوهیواد ته خدمت له لارې هوسا ژوند ته د رسیدو لپاره خپل انسانیاومعنوي قوت ، په کارواچوي .

احمد عمران

بیم و امیدهای گفت و گوهای صلح

گفت و گوهای صلح، بده و بستان‌هایی صورت گیرد که به‌ساده‌گی قابل جبران نباشند و مردم افغانستان بازنده این میدان شوند. فراموش نباید کرد که در پانزده سال اخیر، با وجود همه نارسایی‌ها و کاستی‌ها، افغانستان با گذشته خود وداع گفته است؛ گذشته‌یی که در ظل حاکمیت‌های استبدادی و به‌اصطلاح توتالیتری شکل گرفته بود و هیچ جایگاهی برای مردم در معادلات سیاسی قایل نبود. عده‌یی که خود را قیم مردم معرفی کرده بودند، به جای آن‌ها تصمیم می‌گرفتند و عمل می‌کردند. حداقل در این پانزده سال، این جو شکسته شد و مردم مجال یافتند که حضور و مشارکت حداقلی خود را در مناسبات قدرت حس کنند. اگر این ارزش‌ها و دستاوردها به خطر بیفتند، آیا صلح در نبود دموکراسی و ارزش‌های شهروندی می‌تواند معنایی داشته باشد؟

شاید برخی‌ها فکر کنند که با توجه به تغییرات اساسی و فناوری‌های جدیدی که در جهان معاصر به وجود آمده، افغانستان از آن مرحله که دوباره به حاکمیت‌های استبدادی برگردد، عبور کرده و هیچ گروه و جمعی توان آن را ندارند که خواب چنان حاکمیت‌هایی را ببینند. ولی در پاسخ به چنین برداشتی باید به‌ساده‌گی اعلام کرد که تجربه بشری تا به امروز خلاف این پندار را ثابت کرده و برگشت به گذشته چیزی نیست که به عنوان یک تهدید میان‌خالی مطرح باشد. آلمان با همه شکوه و جلال فکری و فلسفه‌یی خود در قرن بیستم، در فرایند یک انتخابات دموکراتیک به کام استبداد و توتالیتریزم سقوط کرد و بسیاری از کشورهای اروپایی که پرچم فاشیسم و برتری نژادی را بلند کردند نیز جزو کشورهای معظم جهان به شمار می‌رفتند. پس نسبت به آینده و گفت و گوهای صلح باید با بیم و امید برخورد کرد و هر قدمی که در این راه برداشته می‌شود را با دقت تمام مورد بررسی قرار داد.

عبدرب الرسول سیاف، یکی از سران جهادی و رییس شورای حراست و ثبات، نسبت به گفت و گوهای صلح ابراز نگرانی کرده است. موضع آقای سیاف تنها به شخص خودش محدود نمی‌شود و می‌توان گفت که او این سخنان را به نماینده‌گی از یک جمع نسبتاً قابل توجه از سران و شخصیت‌های دوران جهاد و مقاومت افغانستان مطرح کرده است. در همین حال، موضع نهادهای جامعه مدنی و برخی احزاب سیاسی در افغانستان نیز در رابطه با گفت و گوهای صلح چندان مطمئن به نظر نمی‌رسد. بسیاری‌ها با توجه تجربه‌های زمان آقای کرزی و بده و بستان‌های پنهانی که در عرصه گفت و گوهای صلح انجام می‌شد، با احتیاط نسبت به آن برخورد می‌کنند. جو عمومی نیز در کشور، جو بیم و نگرانی است، به ویژه این که طالبان هیچ حسن نیتی نسبت به گفت و گوهای صلح از خود بروز نداده‌اند. این گروه در حالی که گفت و گوهای صلح به شدت داغ شده، مصروف تشدید جنگ و درگیری در بسیاری از نقاط افغانستان است. همین حالا بخش‌های مهمی از جنوب و شمال، درگیر آشوب و خشونت است و این مسایل هرچند برای طالبان حربه‌های برای امتیازگیری در میز مذاکره به شمار می‌روند، ولی برای شهروندان عادی کشور چیزی جز هراس و قربانی در پی ندارند. مردم از خود می‌پرسند: گروه‌هایی که در آستانه گفت و گوهای صلح بر جنگ و کشتار تأکید دارند، چگونه ممکن است در میز مذاکره خواهان قطع جنگ و خشونت شوند؟ آیا طالبان از خواست‌های تمامیت‌خواهانه خود دست خواهند کشید و افغانستان را با ارزش‌های مدرن آن خواهند پذیرفت؟ آیا دولت افغانستان با وجود تأکیدهای فراوانی که بر حفظ ارزش‌ها و خطوط قرمز ناشی از آن‌ها دارد، در میز مذاکره و در گفت و گوهای پنهان با کشورهای ذی‌دخل و گروه‌های مسلح صادقانه عمل خواهد کرد؟ نگرانی اصلی این‌جاست که در

پاکستان به دنبال چهارمین نشست چهارجانبه، به تمام گروه‌های طالبان و مخالفان مسلح دولت افغانستان اعلام کرده که برای گفت و گوهای رو در رو آماده باشند. آن‌گونه که در نشست چهارجانبه فیصله شده است، باید دور اول گفت و گوهای صلح در اوایل ماه مارچ سال روان در اسلام آباد برگزار شود. ظاهراً در چهارمین دور نشست چهارجانبه، کشورهای شرکت‌کننده در مورد نقشه راه و مکانسیم گفت و گوهای صلح به توافق رسیده‌اند، اما به نظر می‌رسد که تا رسیدن به گفت و گوهای واقعی، هنوز راه درازی در پیش است. به‌رغم اعلام موضع رسمی پاکستان در قبال گفت و گوهای صلح، طالبان هیچ واکنشی نسبت به آن نشان نداده‌اند. برخی نماینده‌گان این گروه که در دوحه به سر می‌برند، پیش از این به رسانه‌ها گفته بودند که هیچ تماسی در مورد آغاز گفت و گوهای صلح از رهبری این گروه دریافت نکرده‌اند. حالا این پرسش مطرح است که دولت پاکستان با توجه به تأثیر و نفوذی که بر رهبران و افراد طالبان دارد، از کدام گروه‌ها درخواست کرده که در گفت و گوهای صلح شرکت ورزند؟... از جانب دیگر، دولت افغانستان نیز به دنبال تغییراتی که در رهبری شورای صلح وارد کرد، خواهان گفت و گو با نماینده‌گان باصلاحیت اصلی‌ترین جناح طالبان است. در چنین فضایی، هنوز انتظار نمی‌رود که گفت و گوهای صلح بتواند به حل منطقی و مسالمت‌آمیز قضیه افغانستان منجر شود. آن‌چه که تا به حال از نشست‌های چهارجانبه و گفت و گوهای رو در رو مقام‌های کشور با جانب پاکستان برمی‌آید، بیشتر خوش‌بینی‌هایی است که در مورد آغاز روند گفت و گوهای صلح مطرح می‌شوند.

در همین حال، موضع گروه‌ها و جناح‌های موجود در افغانستان نیز در برابر گفت و گوهای صلح بسیار بااهمیت‌اند و می‌تواند در موفقیت و عدم موفقیت آن موثر باشد. اخیراً استاد

سخن ماندگار

شرکت برشنا

تقاضای گناه طالبان را

چندبرابر از مردم می‌گیرد!

شرکت برشنا اعلام کرده است که پول‌های صرفیه برق حرارتی را از مردم افغانستان چندبرابر قیمت تعیین شده اخذ می‌کند.

این صحبت هفته گذشته از آدرس شرکت برشنا مطرح شده است و دلیل آن را هم استفاده مردم از برق حرارتی در روزهایی که کابل از نعمت برق ازبکستان محروم بود، خوانده‌اند. گفته می‌شود که این قیمت سنگین، تقریباً سه برابر قیمت اولیه صرفیه برق حرارتی است. در گذشته مصرف هر کیلووات برق حرارتی، دو افغانی محاسبه شده است، اما حالا قرار است که شش افغانی محاسبه شود. این یعنی ستم آشکار بر مردم و انداختن تاوان گناه طالبان در قطع پایه‌های برق، بر شانه‌های نحیف ملت! برشنا در قضیه تخریب پایه‌های برق، هیچ دیواری کوتاه‌تر از دیوار گلی مردم بی‌بضاعت افغانستان نیافته تا خسارات خود را تلافی کند؛ زیرا تجربه نشان داده که زورمندان و مرمزشینان، از پرداخت هزینه برق در این کشور معاف هستند. از طرف دیگر، اصلاً معلوم نیست که این مبالغ سنگینی که قرار است از مردم گرفته شود، به کدام حساب ریخته می‌شود.

تا هنوز مرجعی که بیاید از شرکت برشنا حساب بپرسد، ابراز وجود نکرده است. همین بی‌پرسانی‌ها سبب شده که برشنا از حد بگذرد و قصاص خرابی پایه‌های برق را از مردم فقیر بگیرد.

برشنا درحالی می‌خواهد این ظلم بزرگ را بر مردم افغانستان روا بدارد که برخی منابع خبری می‌گویند که یکی از راه‌های درآمدزایی طالبان، باج‌ستانی از شرکت‌های خصوصی و نیمه‌خصوصی‌یی است که بدون حساب و کتاب از مردم پول می‌گیرند. یعنی طالبان از طریق شرکت‌هایی مانند برشنا، خود را تمویل می‌کنند و بلاي جان مردم می‌شوند. گفته می‌شود که تخریب پایه‌های برق توسط طالبان نیز به همین انگیزه انجام شده است.

مردم افغانستان از این همه ظلم و ستم به ستوه آمده‌اند و از ارکان دولت وحدت ملی عاجزانه می‌خواهند که با درک مشکلات آن‌ها، جلو ستم‌کاری‌های پیدا و پنهان شرکت برشنا و سایر شرکت‌های خدماتی خصوصی را بگیرند. مثلاً مجلس نماینده‌گان می‌تواند لایحه قانونی‌یی را ترتیب کند تا از این پس، همه شرکت‌های خصوصی به‌خصوص شرکت برشنا، به یک مرجع خاص نظارت‌کننده پاسخگو باشد.

اگر دولت برای این معضل چاره‌یی نیندیشد، مطمئناً هر از گاهی طالبان با تخریب یک پایه برق یا دکل مخابراتی می‌توانند پول کلانی به جیب بزنند و شرکت‌های مربوط نیز به راحتی بار گران آن را چندبرابر کرده و بر شانه‌های مردم بیندازند. این کیفیت‌ترین روش درآمدزایی برای یک شرکت به حساب می‌آید که گویا برشنا در این وادی گوی سبقت را از همه ربوده است.

سران و مقامات دولت وحدت ملی باید خود را جای مردم فقیر و بی‌بضاعتی بگذارند که به یمن سیاست‌های اقتصادی نادرست آن‌ها، روز به روز بی‌کارتر و مسکین‌تر از گذشته شده‌اند و توان پرداخت زیاده‌خواهی‌های برشنا را ندارند. برشنا رسماً بر مردم ستم می‌کند و به بهانه تخریب پایه‌های برق، می‌خواهد عاید خود را افزایش دهد.

دولت پریشان موجود اگر نمی‌تواند برای مردم سد و نیروگاه تولید برق بسازد، یقیناً می‌تواند جلو این ستمکاری آشکار را بگیرد. اما اگر دولت، سکوت و بی‌تفاوتی اختیار کند، حتم باید داشت که تبعات این نوع ظلم‌ها دامن ارگ را نیز فرا می‌گیرد. زیرا گرسنه‌گی و بی‌چاره‌گی بیش از حد، می‌تواند مرگ را به ارگ بیاورد!

فرصت‌های پیشرفت صلح در افغانستان

شده است. حکومت افغانستان و طالبان هر دو از ظهور داعش احساس خطر می‌کنند و اوضاع فعلی افغانستان این را می‌طلبد که هر دو طرف آمادهٔ عدول از بعضی پیش‌شرط‌های خود باشند.

عامل دیگری که نسبت به پروسهٔ صلح در میان افغان‌ها خوش‌بینی ایجاد کرده، بهبود در روابط کابل و اسلام‌آباد است. از زمان اعلان آماده‌گی‌های برای نشست چهارجانبهٔ سال ۲۰۱۶ جهت بررسی راه‌های حل بحران افغانستان، در میان افراد نزدیک به مراکز تصمیم‌گیری دولت‌های ذی‌دخل در صلح افغانستان، زمزمهٔ تحول مثبت در روابط طالبان و دولت افغانستان بالا گرفته است؛ چنان‌که دیدار چند ماه قبل رییس ارکان ارتش پاکستان (راحل شریف) با رییس جمهور افغانستان نیز در راستای تقریب دیدگاه میان حکومت افغانستان و طالبان برنامه‌ریزی شده بود.

نیاز حیاتی پاکستان به کنترل مرزهایش با افغانستان، عامل دیگری است که می‌تواند در موفقیت گفت‌وگوهای صلح افغانستان موثر واقع شود؛ به‌خصوص پس از گسترش فعالیت جریان‌های تروریستی و بالا رفتن میزان خشونت در مناطق مرزی این کشور با افغانستان، مقام‌های پاکستانی به این نتیجه رسیده‌اند که دیگر قادر به کنترل وضعیت رقم‌خورده در این مناطق نیستند. ویژه‌گی دیگری که می‌تواند نقش پاکستان را در حل بحران افغانستان با اهمیت جلوه دهد، این است که این کشور یکی از کشورهای بی‌ست که امارت اسلامی طالبان را بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ به رسمیت می‌شناخت و همیشه متهم به حمایت از طالبان و ایجاد پایگاه‌های امن در خاک خود برای فرماندهان این گروه بوده است.

به نظر می‌رسد که بازیگران منطقه‌یی دخیل در بحران افغانستان نیز به ضرورت پیش راندن برنامهٔ صلح افغانستان پی برده‌اند. ایران علاقه‌مند کنترل مرزهای خود با افغانستان می‌باشد، قاچاق مواد مخدر و اسلحه از افغانستان به ایران، آسیب‌های زیادی به این کشور زده است؛ ورود مجدد روسیه به حیاط افغانستان از طریق ارسال کمک‌های نظامی به ارتش این کشور، موجبات نگرانی ایالات متحده را فراهم کرده است؛ امریکا بازی روسیه با کارت صلح افغانستان را برنمی‌تابد، و این نگرانی تحولات جدید امریکا را به‌خاطر تسریع روند صلح در افغانستان شکل داده است. حضور چین در نشست چهارجانبه که نگران نفوذ افراط‌گرایی در قلمرو خویش است نیز در امر برقراری صلح در افغانستان می‌تواند مفید واقع شود.

دیدگاه حکومت افغانستان رییس‌جمهور افغانستان اقدام به نشست و دیدارهای جداگانه با نمایندگان پارلمان، هیأت رهبری شورای عالی صلح و فرماندهان جهادی کرده و در مورد پیشرفت‌های حاصل‌شده در پروسهٔ صلح اطلاع‌رسانی نموده است. در این دیدارها اشرف‌غنی تصریح کرده است که دولت به‌رغم این‌که نسبت به آیندهٔ صلح در افغانستان امیدوار است، ولی بازهم نمی‌تواند نگرانی خود را در این زمینه پنهان کند. غنی معتقد است دولت افغانستان توانسته است شرط‌های خود را در پروسهٔ صلح گره بزند. به زعم او، اتفاق روی پیش‌شرط‌های دولت افغانستان در خلال نشست‌های دوجانبه، سه‌جانبه و چهارجانبه با پاکستان، ایالات متحدهٔ امریکا و چین صورت گرفته است.

نویسنده: محمود علی
منبع: بنیاد تحقیقاتی البدیل
برگردان: سید اسلام دهنکی

چند روز پیش، نشست چهارجانبهٔ افغانستان، پاکستان، چین و ایالات متحده، به‌منظور بررسی چگونگی برقراری صلح و پایان دادن به جنگ پانزده‌سالهٔ افغانستان، در کابل برگزار شد. شرکت‌کنندگان، فضای موجود در نشست را مثبت توصیف نمودند و اظهار امیدواری کردند که گفت‌وگوهای مستقیم میان کابل و طالبان تا پایان ماه فروری آغاز می‌گردد.

کشورهای حاضر در نشست چهارجانبه، مدت‌هاست که روی ترتیب آجندای گفت‌وگوی صلح با طالبان متمرکز شده‌اند. این در حالی‌ست که طالبان در ماه‌های اخیر، حملات گسترده و بی‌سابقه‌یی را علیه اهداف ملکی و نظامی به‌راه انداخته‌اند و بخش‌های زیادی از اراضی افغانستان را زیر پوشش جنگ گرفته‌اند. به نظر صاحب‌نظران، شدت عمل نظامی طالبان در تصرف اراضی، بیشتر به‌هدف امتیازگیری از دولت افغانستان برنامه‌ریزی شده است. سال گذشته، پس از این‌که خبر مرگ ملا محمد عمر رهبر طالبان علنی شد، تلاش‌های صلح‌جویانه به بن‌بست رسید. اعلام مرگ ملا محمد عمر باعث شد که طالبان به دسته‌های موافق و مخالف گفت‌وگو با دولت افغانستان تقسیم شوند. خبر مرگ ملا محمد عمر، شکست گفت‌وگوهای صلح را سرعت بخشید و باعث انشعاب این گروه و پیوستن شماری از فرماندهان طالبان به دولت اسلامی «داعش» گردید.

خواست طالبان در گذشته، طالبان خواسته‌هایی را مانند خط خوردن نام این گروه از فهرست سیاه سازمان ملل، اعتراف رسمی به دفتر سیاسی طالبان در دوحه، آزادی زندانیان، تعدیل بعضی از ماده‌های قانون اساسی مرتبط به زنده‌گی اجتماعی، امور دینی و حقوق زن منحصی پیش‌شرط پیوستن به روند صلح مطرح نموده بودند. اما رییس‌جمهور افغانستان محمد اشرف‌غنی، آن را با قاطعیت رد کرد و گفت: «طالبان ناگزیرند که با عقاید گذشتهٔ خود در قبال حقوق زن، آزادی‌های فردی و ارزش‌های معاصر اجتماعی وداع گفته و خود را به قبول حقیقت‌های شکل گرفته در جامعهٔ معاصر افغانستان آماده کنند».

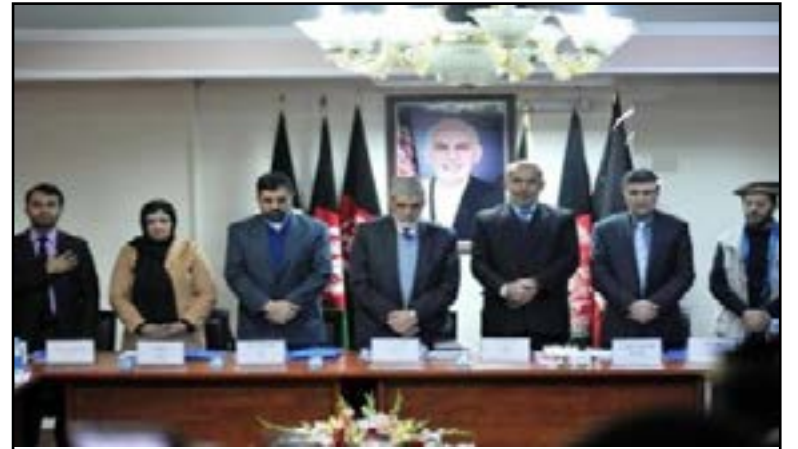
فرصت‌های پیش رو به نظر تحلیل‌گران امور افغانستان، همیشه گفت‌وگو میان دولت افغانستان و طالبان به سبب زیاده‌خواهی‌های نامعقول این گروه به موانع برخورده و غالباً با بن‌بست مواجه شده است. اما شماری به این عقیده هستند که فرصت به ثمر نشستن گفت‌وگوهای صلح در حال حاضر نسبت به گذشته‌ها مساعدتر

ریاست‌اجرایی: به زودی کار کمیتهٔ گزینش آغاز می‌شود یک عضو کمیتهٔ گزینش: حکومت سهل‌انگاری می‌کند

حکومت در صدد راه حل حقوقی برای این مساله است. مشاور امور فرهنگی ریاست اجرایی همچنان اضافه کرد: برای آوردن اصلاحات در کمیسیون‌های انتخاباتی باید مجرای قانونی پیدا می‌شد. وی تأکید کرد، اکنون این راه حل حقوقی پیدا شده و بر اساس آن در آینده بسیار نزدیک ما و شما شاهد آغاز کار کمیتهٔ گزینش خواهیم بود. سانچارکی، اعلام نتایج انتخابات از سوی یوسف نورستانی رییس کمیسیون مستقل انتخابات را یک عمل شخصی و عقده‌مندانه شخص نورستانی می‌داند.

مشاور امور فرهنگی ریاست‌اجرایی می‌گوید: نورستانی این اقدام را بدون مشاوره و اطلاع رهبران حکومت وحدت ملی انجام داده و با مخالفت آنان مواجه شده است. نعیم ایوب زده، پس از گذشت یک سال و چند ماه اعلام نتایج انتخابات ریاست‌جمهوری توسط یوسف نورستانی را توهین به شعور ملت افغانستان خواند. این عضو کمیتهٔ گزینش همچنان گفت: از تمامی رسانه‌های محترم خواهش می‌کنم که این مسالهٔ پیش پا افتاده را بزرگ نکنند. این سخنان در حالی ابراز می‌شود که احمد یوسف نورستانی رییس کمیسیون مستقل انتخابات هفته گذشته در یک نشست خبری نتایج انتخابات را پس از یک سال حکومت وحدت ملی اعلام کرد.

نورستانی اعلام کرد که پس از باطل شدن آرای تقلبی، در انتخابات سال ۱۳۹۳ آقای غنی بیش از ۳۹ میلیون رای؛ ۵۰.۲۷ درصد آرا و آقای عبدالله بیشتر از ۴۱ میلیون رای؛ ۴۴.۷۳ درصد آرا را بدست آورده بودند. اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری افغانستان در حالی صورت می‌گیرد که این کمیسیون متهم به مدیریت ناسالم انجام تقلبات گسترده در انتخابات ریاست‌جمهوری سال گذشته است.

سهل‌انگاری برای ادامه کار کمیته گزینش صورت می‌گیرد. به گفته ایوب‌زاده: از یک طرف باید انتخابات طوری برگزار شود که برای تمام مردم افغانستان و جامعه جهانی قابل قبول باشد و از جانبی هم حلقهات سیاسی بیرون از حکومت درصدد تضعیف حکومت از این طریق اند.

این عضو کمیته گزینش تأکید کرد: اعمال نفوذ برخی حلقهات سیاسی درون حکومت که نمی‌خواهند کار کمیته گزینش آغاز شود، یکی دیگر از این عوامل است. او می‌گوید: در حال حاضر اعضای کمیته گزینش منتظر یک راه حل قانونی و منتظر فرمان رییس‌جمهور برای ادامه کارشان هستند.

و اما سیدآقا فاضل سانچارکی مشاور امور فرهنگی ریاست‌اجرایی می‌گوید: هفتهٔ گذشته فیصله شد که به زودی رییس‌جمهور طی فرمان مجدد، دستور ادامهٔ کار کمیته گزینش را صادر کند. سانچارکی به مردم وعده سپرد که کار کمیته گزینش به زودی آغاز می‌شود و حکومت وحدت ملی برای آوردن اصلاحات مصمم است، زیرا بدون آوردن اصلاحات، برگزاری انتخابات آینده غیرممکن است.

به گفته او: چون فرمان رییس‌جمهور که برای آوردن اصلاحات در کمیسیون‌های انتخاباتی صادر شده بود، از سوی مجلس رد شد و کار کمیته گزینش با مشکل حقوقی مواجه شد، بنابراین اکنون

برای ادامه کار کمیتهٔ گزینش سهل‌انگاری صورت می‌گیرد، زیرا حکومت از برگزاری انتخابات پارلمانی و لویه جرگه هراس دارد.

یک عضو کمیته گزینش می‌گوید: اعمال نفوذ برخی حلقهات سیاسی در درون حکومت یکی از عوامل اصلی عدم آغاز کار کمیته گزینش است. به گفته او: حلقهات سیاسی بیرونی و درون نظام در صدد تضعیف حکومت از طریق عدم آغاز کار کمیته گزینش اند.

اما ریاست اجرایی به مردم وعده می‌سپارد که به زودی مردم افغانستان شاهد ادامه کار کمیته گزینش خواهند بود. مشاور امور فرهنگی ریاست اجرایی می‌گوید: هفتهٔ گذشته فیصله نهایی شد که به زودی رییس‌جمهور طی فرمان مجدد، دستور ادامهٔ کار کمیته گزینش را صادر کند.

چندی پیش و بر اساس فرمان ریاست جمهوری و پیشنهاد کمیسیون اصلاح نظام انتخاباتی، کمیته گزینش برای انتخاب اعضای جدید کمیسیون انتخابات تشکیل شد، اما به دلیل رد شدن اصلاحات در قانون انتخابات از سوی مجلس نمایندگان، کار این کمیته با مشکل حقوقی روبه‌رو شد و تا اکنون کار آنان معطل قرار داده شده است.

نعیم ایوب‌زاده عضو کمیته گزینش می‌گوید: حکومت از برگزاری انتخابات پارلمانی و برگزاری لویه جرگه هراس دارد و به همین دلیل کندکاری و

۱۳ کشته و ۴۰ زخمی در حملهٔ انتحاری در کنر

یک حمله کنندهٔ انتحاری موتورسیکل سوار ساعت ۹:۳۰ صبح روز شنبه مواد انفجاری همراهش را در پارک شهیدان شهر اسدآباد در نزدیکی ساختمان ولایت کنر منفجر کرد. وحیدالله کلیم‌زی، والی کنر می‌گوید که در این حمله به شمول حاجی خان‌جان، یکی از بزرگان قومی ولسوالی دانگام، ۱۳ غیرنظامی کشته و ۴۰ تن دیگر زخمی شده اند. حاجی خان‌جان نزدیک به یک‌سال پیش فرماندهی نیروهای خیزش مردمی علیه طالبان در ولسوالی دانگام کنر را به عهده داشت، اما در حال حاضر در شهر اسدآباد زنده‌گی می‌کرد. والی کنر می‌گوید که تاکنون مشخص

نیست هدف انتحار کننده حاجی خان‌جان بوده یا حمله به ساختمان ولایت. مسیح‌الله، یکی از شاهدان عینی که در این رویداد زخمی نیز شده است، می‌گوید که هنگام انفجار در دکان یکی از بسته‌گانش در روبه‌روی پارک نشست بود. او می‌گوید: «به دستم «چره» خورده بود. دوستم هم کف دکان افتاده بود. من خودم تا چهارراهی آدمم و بعد کسی مرا سوار موترش کرد و به این‌جا آورد. در خیابان مردمان زیادی افتاده بود».

دکتر فاروق سهار، رییس شفاخانهٔ کنر نیز می‌گوید که در مجموع ۴۱ زخمی به این شفاخانه منتقل شده بودند که هفت تن آن‌ها را برای درمان بهتر به ننگرهار انتقال داده اند. به گفتهٔ او، شماری از زخمیان که وضعیت بهتری داشتند، پس از درمان به خانه‌های فرستاده شده و اکنون ۱۹ زخمی دیگر در این شفاخانه هستند. تاکنون فرد یا گروهی مسؤولیت این رویداد را به دوش نگرفته است.

بخش دوم و پایانی

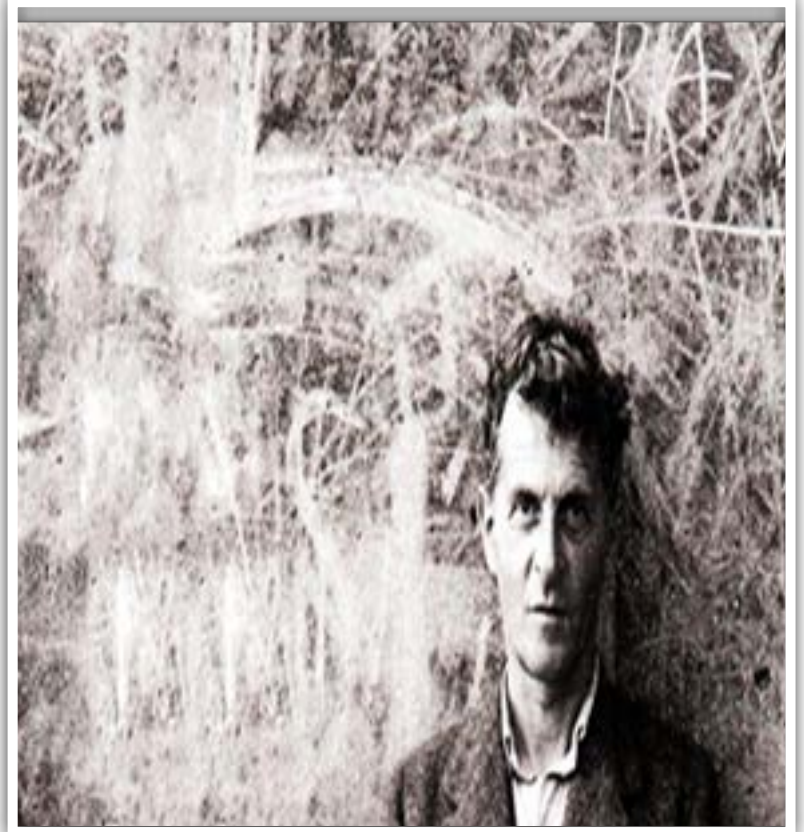
پایانی بر شایعه‌ی دیگر درباره‌ی ویتگنشتاین

ویتگنشتاین از خواهرش در دوران جنگ، در نامه‌ی خواسته بود که کتاب تولستوی و کیرکگارد را برای او بفرستد و مشغول نوشتن یادداشت‌هایی که بعدها به «رساله‌ی منطقی فلسفی» تبدیل شد نیز بوده است و این همچنان ناهمخوانی بین روحیه‌ی عرفانی و تارک دنیایی و لذت جنسی را نشان می‌دهد. استناد به منابع دست‌چندم و بعضاً بی‌اعتبار از این دست، بدنه‌ی این ادعا را در مورد ویتگنشتاین تشکیل می‌دهد. همچنین بارتلی از این که ویتگنشتاین با برخی از دوستان خود وقت بسیار زیادی را می‌گذرانده است نیز استفاده می‌کند تا مدعای خود را اثبات کند؛ استدلالی که بسیار عجیب و نامعقول به نظر می‌آید.

همچنین باید در نظر داشت که در آن زمان، هم در اتریش و هم در انگلستان همجنس‌گرایی غیرقانونی و قابل مجازات بوده و علاوه بر این، پرهیزه اجتماعی نیز بوده است و با توجه به شهرت خانواده‌ی ویتگنشتاین بعید به نظر می‌رسد که اگر همجنس‌گرا بوده باشد، بدون عواقب قانونی و اجتماعی

نکته‌ی جالبی که در این پاسخ وجود دارد این است که بارتلی عنوان می‌کند با این که ویتگنشتاین اندیشمند چندان مهمی نیست و سخنانی را که گفته، دیگران روشن‌تر و دقیق‌تر عنوان کرده اند؛ اما پیروان او، او را چون یک قدیس یا شخصیت معنوی می‌نگرند و از او پیروی می‌کنند. این سخن، شبیه سخن استاد و دوست صمیمی بارتلی در مقطعی از زنده‌گی‌اش یعنی کارل پوپر در مورد ویتگنشتاین است.

بارتلی شاگردان ویتگنشتاین را به این متهم می‌کند که نمی‌خواهند این واقعیت را بپذیرند؛ چرا که نسبت به ویتگنشتاین کیش شخصیت دارند و از آن‌جایی که این تنها جاذبه‌ی اوست، در صورتی که به هم بریزد، دیگر چیزی از او باقی نمی‌ماند و آن‌ها برای اینکه بتوانند ساحت مرادگونه‌ی ویتگنشتاین را حفظ کنند، این واقعیت را نمی‌پذیرند. زنده‌گی‌نامه‌ی ویتگنشتاین که توسط ری مانک به نگارش درآمده است، به عنوان مرجعی قابل اعتماد درباره‌ی زنده‌گی ویتگنشتاین پذیرفته شده است. ری مانک (۱۹۹۰) در کتاب خود احتمال

می‌توانست به روش خود ادامه دهد. از سوی دیگر، آن‌چه بارتلی ادعا می‌کند، با رمزگشایی آن‌ها می‌توان به این نتیجه رسید که ویتگنشتاین همجنس‌گرا بوده است نوشته‌هایی هستند از ویتگنشتاین که در آن‌ها وی از عدم تمایل خود به روان‌کاوی شدن یا بازگو کردن مشکلات و رازهای خود سخن گفته است.

بارتلی (۱۹۸۲) پس از واکنش‌های بسیار تندی که نسبت به کتاب او انجام شد، پاسخی به منتقدان خود نوشت، ولی در آن استدلال یا سند جدیدی ارائه نکرد و بیشتر به دفاع از شخص خود پرداخت. مطلب مهمی که در پاسخ او بود، تأکید بر این نکته بود که نباید همجنس‌گرا بودن ویتگنشتاین را به فلسفه‌اش مرتبط ساخت و در بخشی از آن، به نقد کتابی می‌پردازد که تلاش داشته است چنین ارتباطی را بین فلسفه ویتگنشتاین و گرایش جنسی‌اش برقرار کند.

به جای زحمت نقد کردن اندیشه‌های ویتگنشتاین، این صفت را به او نسبت دهند تا افکار او را بی‌اعتبار نشان دهند. هیچ یک از این سه گروه با فلسفه ویتگنشتاین درگیر نمی‌شوند. بارتلی در سال ۱۹۹۰ از دنیا رفت، و به رغم این که کتاب‌های خوب فلسفی نگاشت، میراث او برای فلسفه امروز بیش از هر چیز، یک شایعه بی‌اساس و بی‌اهمیت در مورد ویتگنشتاین است.

تیم مادینگان (۲۰۰۲) در مورد زنده‌گی‌نامه‌ی فیلسوف‌ها می‌نویسد علاوه بر این که باید دقت کرد که جزئیات زنده‌گی یک فیلسوف به درستی بیان شود، باید به این هم دقت داشت که چه وجهی از زنده‌گی یک فیلسوف به فلسفه‌اش مرتبط می‌شود. او مثال جالبی می‌زند. این که ارسطو شاگرد افلاطون بوده است و این که کانت در حال نوشتن «نقد خرد ناب» به خاطر آواز خواندن خروس همسایه حواسش پرت می‌شده است، هر دو در مورد زنده‌گی‌نامه‌ی این افراد آمده‌اند؛ در حالی که نکته‌ی دوم هیچ ارتباطی به فلسفه کانت پیدا نمی‌کند. حال به نظر می‌رسد اگر آن‌چه مادینگان می‌گوید را به نوشته‌های شبیه نوشته‌های بارتلی ارتباط دهیم، می‌بایست در متن «نقد خرد ناب» جست‌وجو کرد و هر جا اوجاجی در متن حس شد، آن را به آواز خروس همسایه ربط دهیم. ای بسا با تخیلی قوی، بتوان تشخیص داد کجای متن، خروس آوازی طولی می‌خوانده و کجای متن آوازی کوتاه!

Anscombe, E. "Wittgenstein" [Letter to the Editor], in Times Literary Supplement, 16 Nov. 1973, p. 1401.

Bartley, W. W. III. (1973). Wittgenstein BARTLEY III, W. W. (1982). Wittgenstein And Homosexuality. DeAngelis, W. J. (2012). Ludwig Wittgenstein-a Cultural Point of View: Philosophy in the Darkness of this Time. Ashgate Publishing, Ltd Drury & Strickland. "Wittgenstein" [Letter to the Editor], in Times Literary Supplement, 22 Feb. 1974.

McGuinness (2008) Wittgenstein in Cambridge: Letters and Documents 1911-1951, Blackwell

Malcolm N (1984) Ludwig Wittgenstein: A Memoir with a Biographical Sketch by GH von Wright. Second Edition with Wittgenstein's Letters to Malcolm. Oxford: Oxford University Press

Monk, R., & Wittgenstein, L. (1990). the Duty of Genius. London: Jonathan Cape, 275.

Rhees, R. "Wittgenstein". The Human World. Feb 1974, pp 79-81.

بخش سوم و پایانی

ریشه‌ها و میوه‌های حسادت

آیدا روشن‌ضمیر

آیا چنین فردی، لازم است به مشاور مراجعه کند؟

بلی، صحبت کردن در مورد این حس به فرد کمک می‌کند تا ریشه‌های درونی حسادت خود را بیابد. شاید در ضمن این صحبت‌ها، او به این نتیجه برسد که حسادت و ناکامی، ناشی از کم‌کاری خودش است. ممکن است لازم باشد این ماشین روشن حسادت را در خود خاموش کند تا به بزرگی طبیعی خود بازگردد. اما در بعضی افراد، حسادت مانند یک ماشین حرکتی است و به فرد انگیزش می‌دهد.

چنین فردی از حسادت، استفاده مثبتی می‌کند و باعث پیشرفتش می‌شود. بعضی افراد شاید ترجیح بدهند به جای صحبت با مشاور، با دوست خود درد دل کنند. البته این اتفاق معمولاً کمتر رخ می‌دهد. چون در عرف جامعه، حسادت عمل بد و ناپسندی است که نباید درون انسان وجود داشته باشد. بیشتر افراد وجود چنین حسی را در خود انکار می‌کنند. مثلاً می‌گویند من به ثروت فلانی حسادت نمی‌کنم اما به شخصیت او حسودی می‌کنم. در حالی که موضوع حسادت مهم نیست. ممکن است حسادت ما به فرد دیگر در رابطه با شغل، دانش، محبت یا خانواده‌ی او باشد و هرگز جرأت نکنیم با دوست دیگرمان در مورد آن حرفی بزنینم، اما باید بدانیم که هر چه راحت‌تر بتوانیم قسمت‌های تاریک خودمان را ببینیم، بهتر می‌توانیم کاری برایش انجام دهیم. به عبارت دیگر، آگاهی نصف درمان است به طور کلی در موضوع‌های روان، دانستن ریشه مشکل، موثر است و همین قدر که ریشه مشکل را بیابیم (البته به شرطی که خیلی پیچیده نباشد) می‌توانیم درصدد رفع آن برآییم. صحبت کردن با دوست در این مورد، اشکالی ندارد، اما او هم اطلاعات زیادی در این رابطه ندارد و شاید نتواند کمک چندانی برای ما باشد. گاهی برای مقابله با چنین حسی، نیاز به روند درمانی طولانی مدت هست.

حس حسادت در میان فرزندان یک خانواده چه‌گونه بروز می‌کند؟

زمانی که فرزند دوم به دنیا می‌آید، امکان ندارد که فرزند اول به هیچ‌وجه حسادت نکند. حسادت وجود دارد، اما شکل بیرون آمدن آن و نحوه برخورد با آن، مهم است.

مثلاً خانواده می‌تواند با فرزند اول خود طوری رفتار کند که او هم احساس ارزشمندی کند و به این ترتیب حس حسادت را در او کم کند. در مجموع باید گفت کودکان اول خانواده، معمولاً حسادت بیشتری را تجربه می‌کنند. آن‌ها تاکنون پدر و مادر را منحصر به خودشان می‌دانستند و حالا دوران پادشاهی‌شان سرآمده و طبیعی است که حسادت کنند، اما کودکان دوم معمولاً احساس کمتر بودن (حقارت) را تجربه می‌کنند. والدین باید جایگاه امنی باشند و به فرزندان بفهمانند که اگر کاری برای یکی از آن‌ها می‌کنند، به این معنا نیست که دیگری جایگاه متزلزلی دارد. آن‌ها باید عشق و علاقه را یک‌سان به آنها برسانند، در غیر این صورت، عوارض و مشکلاتی در بزرگسالی آن‌ها به‌جا می‌گذارد.

نگاه انتقادی به غرب از چشم انداز فرانسه و آلمان

عبدالرشید فکرت بخشی - استاد دانشگاه کابل

بخش دوازدهم

پروشن است که در عصر جاهلیت و پیشتر از آن، باورهای وجود داشت که باور به خلقت همسان انسانها را بر نمی تافت و قایل به تفکیک در آفرینش انسانها بود. برخیها - با توجه به نگاهای عمیق طبقاتی - به این باور بودند که تولد یافتن در جغرافیا و قبایل مختلف می تواند مایه شرف و یا فرومایه‌ی یک فرد باشد. در این دید، قبایل به شریف و وضع تقسیم شده بودند و کودکی که در قبیله اشرف چشم به جهان می گشود، برتر از کودکی بود که در قبیله فرودست - بنا بر تقسیم‌ندی حاکم زمان - تولد می یافت. نه تنها به لحاظ باور، بلکه به لحاظ حقوق اجتماعی نیز میان آنها تفاوت وجود داشت. در این میان، حتا فیلسوف بزرگی چون ارسطو نیز معتقد بود که برخیها ذاتا برده آفریده شده‌اند و شماری دیگر اشرف؛ اشرف دارای حقوقی اند که برده‌ها از آن محروم‌اند. این رویکرد که بعدها در سیاست ارسطوکراسی نام گرفت، مبنای نظری‌ی داشت که نابرابری‌های انسانها را در آفرینش، و به دنبال آن، در حقوق و امتیازات اجتماعی توجیه می کرد. یهودیان از گذشته‌های دور به این قوم برگزیده و برترند، باور داشتند و تا امروز نیز چنین باورهایی در میان آنان به چشم می خورد. به همین سان، در عصر اتم و انترنت نیز چنین نگره‌هایی اوج گرفت و فاشیسم به برتری‌های خانوادگی، طبقاتی و نژادی قایل شد. اما قرآن از نقطه مشترک آغاز می کند و از برابری همه انسانها در سیر آفرینش سخن می زند. قرآن کریم از آفرینش انسانها، از یک مرد و زن یاد می کند و آن را مبنای برابری انسانها قرار می دهد و برابری را در مفهوم بنیادین آن چنان که حسین بشریه، برابری را در مفهوم بنیادین آن، به معنای برابری انسانی تعریف می کند - به نمایش می گذارد.

نگاه قرآن در قدم دوم، نگاهی جامعه‌شناختی است. قرآن کریم از تعلقات گوناگونی سخن می زند که مبنای آن را می توان قوم، زبان، نژاد، مذهب، تاریخ، قبیله، فرهنگ و ... به حساب آورد. قرآن مبنای دسته‌بندی‌ها را به صورت مشخص بیان نمی کند تا تمامی دسته‌های انسانی را با هر مبنای پایه‌ی در بر گیرد. زبان قرآن در باب دسته‌بندی‌های انسانی، از «خلق» به «جعل» تغییر می یابد و ظاهرا بر چنددسته‌گی و تنوع تعلقات انسانی به عنوان واقعیت - صحنه می گذارد. قرآن کریم در عصری که تعلقات گوناگون قومی، تباری، زبانی، زمینی، مذهبی و ... را ارزش می انگاشتند و مایه امتیاز و برتری در نظر می آوردند، بر چنین نگاهی خط بطلان کشید و علی‌رغم پذیرش گوناگونی تعلقات انسانی به عنوان یک واقعیت، پذیرش آن را به عنوان یک ارزش مردود دانست. تعلقات انسانی را نمی توان از بین برد. هر انسانی به جایی، زبانی، فرهنگی و قومی وابسته است و این وابستگی‌ها را نمی توان از میان برداشت. قرآن کریم نیز نیامده است تا خلاف محکومات عقلی و فطرت انسان حرکت کند، بلکه یکی از ویژه‌گی‌های آن را توافق آن با فطرت برشمرده‌اند. با این بیان، قرآن کریم واقعیت تعلقات انسانی را چون مقتضای فطرت و عقل سلیم بود - پذیرفت، اما نگاه‌ها به این واقعیت را دگرگونی بخشید و گونه‌گونی را دلیل امتیاز نه، بلکه وسیله شناخت معرفی کرد.

با این بیان، هرگاه انسانها بر یکدیگر امتیازی به لحاظ آفرینش نداشته باشند و تعلق آنها به قوم، تبار، زبان و فرهنگ و غیره نیز مایه امتیاز یکی بر دیگری نباشد، پس چه چیزی می واند مبنای

امتیاز آنها قرار گیرد؟ قرآن کریم در پاسخ به این پرسش از معیار تقوا سخن می زند و آن را متناظر و متناسب با کرامت کسبی انسان قرار می دهد. با این وصف، آیا تقوا را به تنهایی می توان مبنای برتری انسانها بر یکدیگر به حساب آورد؟ آیا گرامی بودن انسان با تقوا در نزد خداوند، لزوماً به معنای گرامی بودن او در نزد مردم نیز هست؟ از سویی هم، اگر تقوا تنها معیار باشد، پس تکلیف علم چه می شود؟ آیا نمی وان انسان عالم را بر جاهل برتری داد؟ آیا اساساً تقوا در فقدان علم ممکن است؛ یعنی می توان گفت احمد باتقواست، اما عالم نیست؟ اینها پرسش‌هایی اند که بحث مفصل تری را می طلبند.

به هر روی، علی‌رغم همه تأکیدات قرآنی بر وحدت صف [صف: ۴] و پذیرش تنوع و گونه‌گونی، جوامع اسلامی در عصبیت بنیادبراندازی فرو افتاده‌اند که با آموزه‌های اصیل دینی سازگاری ندارد و پیامد آن وضعیتی است که همه با چشم سر می بینیم.

غربی‌ها از درگیری‌های خونینی که در تاریخ از آن سخن گفته‌اند، تجربه گرفتند و مرزهای موهوم زبان و نژاد و قوم و مذهب را عبور کردند؛ اما مسلمانها علی‌رغم آن که پیامبر اسلام متعصب را از مسلمانها نمی داند، و نصوص بسیاری که بر تحمل و مدارا استوار است، در آتش عصبیت‌های کور و جاهلانیه می سوزند که دست‌اندازی و بهره‌برداری قدرت‌های بزرگ نیز بر آن نفت می باشد.

نوستالوژی و پرتاب به گذشته یکی از دوستانم که اشکبوس کوشانی نام دارد، داستان جالبی در رخنانه خودش گذاشته بود. او که تقریباً هم‌سن من است، در یکی از روزها با اطفال نزدیک خانه‌شان به میدان «تشله‌برد» وارد می شود و با این کار سعی می ورزد تا لحظه‌های از دست‌رفته کودکی اش را بازآفرینی کند. یادداشت او به دلیل آن که نویسنده نیز چنان گذشته‌ی را گذرانده بود - نویسنده این سطور

گذشته میریزد و عمر همچنان در گذر است. آری! لحظه‌های به‌خاطر سپرده شده کودکی نیز یکی از نشانی‌هایی است که با فاصله گرفتن از آن می توان خرام بی قدم و موج‌انند زمان را به دقت زیر نظر گرفت. غربت‌واره‌گی از یک سو، نوستالوژی ناشی از پرتاب به گذشته و فرو رفتن در مجردترین و پیچیده‌ترین مسأله فلسفی - یعنی زمان - از سوی دیگر، بر من هجوم آورده بودند؛ تا آن که در مثنوی‌ی فوران یافت و من آن را چنان که در رخنانه خود گذاشته بودم، به عنوان حسن اختتام این بخش، بی هیچ تغییری ذیلاً می آورم:

«چندیست صحنه‌های رنگین کودکی در پرده دیده‌گانم به نمایش درآمده‌اند و من بر بادپای تندسیر خاطرها از «اکنون» به «گذشته» در حرکتم تا فلم‌نامه فصلهای کودکی‌ام را به تماشا بنشینم. من بر زمان چیره‌گی میابم، اما سیاه حسرت‌های پیاپی بر من هجوم آورده‌اند. صحنه‌هایی را که دیدم در این مثنوی ببینید!

امشب برای کودکی‌هایم گریستم
امشب به رد پای صدایم گریستم
آن روزها چه شد که غمی در میان نبود
بر دوش ما گرانی یک آسمان نبود
آن روزها که درد سری ما نداشتیم
سر داشتیم، و اینهمه سودا نداشتیم
صد فصل شد که از تو بریدیم، کودکی!
یک دم شیرینتر از تو ندیدیم، کودکی!
برگرد بر، که بیتو به صد بار مردهام
من بیحضور بودنت انگار مردهام
فصل شگفتن است، بیا و مرا ببر
با خویشتن از اینهمه غوغا، مرا ببر
ای فصل رفته من به تو دل‌بسته‌ام بیا
از رنگ روزگار خودم خسته‌ام بیا
این‌جا که فصلها همه تکرار میشوند
پاییز و باد و زمزمه تکرار میشوند
تکرارها پیاپی هم صف کشیده‌اند
در هر کجا قدم به قدم صف کشیده‌اند
اما تو از قبیله تکرار نیستی

واحسرتا! که چون خط پرکار نیستی
بیهوده انتظار تو ما را گرفته است
آن سادهروزگار تو ما را گرفته است
مانند کشتی که به باران رها کنند
در جویبار فصل بهاران رها کنند
رفتی و باز هیچ نگشتی، بیا برگرد
یکدم دوباره جانب دنیای ما برگرد
بنگر که بیتو اینهمه دلخون شدیم ما
بنگر که بیحضور تو ما چون شدیم ما
ای کودکی! بیا و زمان را فرا بخوان
آن روزها که گم شده، آن را فرا بخوان
آن ساده‌گی و بیغمی کودکانه را
بر خوان دوباره روح تمام زمانه را
تا یک دو دم ز حسرت دنیا رها شوم
از هر چه هست، هرچه که با رها شوم
***

میخواهم همچنان که به بال نفس روم
از جاده‌ی که آمده‌ام باز پس روم
من در زمین کودکی خویشتن خوشم
از لحظه‌ی که بشکند این ما و من، خوشم
ای کاش بار زنده‌گی یک آسمان نبود
دنیا به حد لایتنهای گران نبود
ای کاش من به هیچ، نمیگشتم آشنا
اکنون که با تمامیت دشتم آشنا
ای کاش پای رفتن ما ایستاده بود
دنیا شبیه نامه‌گیک سرگشاده بود
تا من به خط آخر آن میشتافتم
وانگه به رنگ کودکیام مینگاشتم
دنیا دگر به قدر زمان بی‌کرانه نیست
این‌جا ز درد و حسرت و غربت نشانه نیست
من در جهان کودکیام باز گشتم
دنیا بدان! به زنده‌گیام باز گشتم»

را تا دوردست‌های دوران کودکی به عقب برد و پرسش از زمان را در ذهن من برجسته کرد. زمان چیست؟ پرسش درازدانه‌یست که پاسخ به آن بزرگترین اذهان بشری را به چالش طلبیده است و سخن پایانی تا هنوز روشن نیست. زمان را می توان از مفاهیم سهل و ممتنع در نظر آورد که علیرغم وضوح و ساده‌گی تعریف نمی پذیرد. در این میان باید با اگوستین همونا شد که میگفت من می دانم زمان چیست، اما نمی توانم آن را بیان کنم. برخی فیلسوفان درونگرا، زمان را از یک از عینیت خارجی به حالت درونی و شخصی تحول بخشیدند و آن را انتقال مستمر حالات درونی انسان به حساب آورده‌اند. شماری دیگر - که ارسطو و فیلسوفان اسلامی نیز از آن جمله‌اند - زمان را با حرکت یکی انگاشتند و حرکت بدون زمان و زمان بدون حرکت را محال پنداشته‌اند. زمان را هرچه بدانیم، در مقام اثبات با حرکت پیوند دارد و جز با حرکت قابل ادراک نیست. انسان از همان آغاز در کشتی متحرک زمان زاده میشود و با آن به سیر حیات خود دوام میبخشد. انسان همواره در بادبان متحرک زمان قرار دارد و از این جهت هرگز نمیتواند حرکت زمان را دریابد. این حرکت زمانی درک پذیر است که کشتی زمان لحظاتی بایستد و انسان در سکون، به حرکت پیشین زمان آگاهی یابد؛ اما این کشتی متحرک، هرگز توقفی نمی شناسد و تا ابد از حرکت باز نخواهد ایستاد.

نه تنها انسان، بلکه همه پدیده‌های هستی همراه با زمان راه افتاده‌اند و عدم توقف زمان، درک حضور زمان را از ما گرفته است. انسان با ذهن تمایزبخش خودش برای زمان، حال، گذشته و آینده قایل است و حوادث در یکی از این سه دسته قرار میگیرند. انسان حادثه‌ی را که در حال اتفاق می افتد، نشانی میکند و پس از فاصله گرفتن از آن، پی میبرد که زمان چه با سرعت در حرکت است و لحظه‌ها چه شتابناک به گذشته می ریزند. آدمی آنگاه به درستی می داند و حس میکند که او پیوسته بضاعت امروزش را در جهت آینده به

حمله انتحاری مقابل وزارت دفاع ۱۲ کشته برجا گذاشت

حمله انتحاری در نزدیکی دروازه وزارت دفاع ملی حوالی ساعت ۳ پس از چاشت دیروز، ۱۲ کشته برجا گذاشت. مسؤولان امنیتی می‌گویند که در نتیجه این رویداد حدود ۸ تن نیز زخم برداشته اند. احتمال افزایش شمار تلفات وجود دارد. دولت وزیری، سخنگوی وزارت دفاع می‌گوید که در میان زخمی‌ها سه کارمند وزارت دفاع ملی نیز شامل اند.

آقای وزیری می‌گوید که این آمار دقیق نیست و احتمال افزایش شمار تلفات وجود دارد. محمداسماعیل کاووسی، رییس نشرات وزارت صحت عامه می‌گوید که تاکنون به شفاخانه وزیرمحمد اکبرخان ۸ زخمی منتقل شده که ۲ تن از آنان زن هستند. تاکنون هیچ گروهی مسؤولیت این رویداد را بر عهده نگرفته است.

کمیته ویژه قضایای خشونت علیه خبرنگاران تشکیل شد

کمیته عدلی و قضایی کابینه روز گذشته (۸ حوت ۱۳۹۴) تصمیم گرفت کمیته ویژه‌یی تشکیل دهد تا از تمامی قضایای خشونت علیه خبرنگاران گزارش کاملی تهیه کند. کمیته بررسی قضایای خشونت علیه خبرنگاران موظف شد تا مشخص بسازد که هر یک از قضایای خشونت علیه خبرنگاران در کدام مرحله از مراحل کشف، تحقیق و یا محاکم قرار دارد. براساس خبرنامه دفتر معاون رییس جمهور، این کمیته دارای پنج عضو بوده و تحت ریاست لوی سارنوالی تشکیل می‌شود. اعضای این کمیته

شامل یک عضو از لوی سارنوالی، یک عضو از ریاست امنیت ملی، یک عضو از وزارت امور داخله، یک عضو از وزارت اطلاعات و فرهنگ و یک عضو از فدراسیون خبرنگاران خواهد بود. سرور دانش، رییس جلسه کمیته عدلی و قضایی با اشاره به گزارشی که از سوی وزارت اطلاعات و فرهنگ و نهادها و انجمن‌های خبرنگاری تهیه شده بود، گفت که متأسفانه قضایای خشونت علیه خبرنگاران، تا هنوز به جدیت لازم تعقیب نشده است و مشکلات زیادی در این زمینه وجود دارد که باید به سرعت و قاطعیت به آنها رسیدگی شود.

بر اساس این گزارش تا کنون ۶۲۰ مورد خشونت علیه خبرنگاران در طول سالهای گذشته رخ داده است که ۵۹ مورد منتج به قتل شده است. همچنین در یک سال اخیر ۹۵ مورد خشونت رخ داده که ۲۴ مورد آنها سازمان یافته بوده است. لوی سارنوال در این جلسه که نمایندگان انجمن‌ها و نهادهای خبرنگاری نیز شرکت داشتند، گفت: اداره لوی سارنوالی در مجموع تا هنوز به ۱۲ مورد از قضایای خشونت علیه خبرنگاران رسیدگی کرده است.

ریاست جمهوری افغانستان: برای حل مشکلات دانشجویان در ترکیه هیأتی باصلاحیت می‌فرستیم

ریاست جمهوری افغانستان به وزارت تحصیلات عالی دستور داده تا برای حل مشکل دانشجویان افغان در ترکیه، هیئت با صلاحیتی را به این کشور اعزام کند. ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری در خبرنامه‌یی نوشته است که در جلسه کابینه، فریده مومند، طرح وزارت‌های مربوطه در مورد بهبود وضعیت دانشجویان افغان مقیم کشورهای خارجی را به جلسه پیشنهاد کرد. وزیر تحصیلات عالی در این جلسه گفت: «کمیسیون موظف مشکلات محصلین افغان مقیم کشورهای خارج را در سه سطح محصلان، وزارت‌خانه‌ها و مراجع بورس‌دهنده تفکیک و جهت رفع آن پیشنهادات مشخص را ارایه کرده‌اند».

کابینه دولت افغانستان در این جلسه طرح پیشنهادی برای بهبود وضعیت دانشجویان افغان در خارج را تصویب کرد و همچنان وزارت تحصیلات عالی و دیگر وزارت‌های مسوول را موظف به اجرای آن کرد.

در جلسه کابینه، به وزارت تحصیلات عالی نیز دستور فوری داده شد تا بر اساس طرح تصویب شده، برای حل مشکل دانشجویان افغان در ترکیه هیئت با صلاحیت اعزام کند.

اعزام هیئتی به ترکیه برای حل مشکل دانشجویان افغان پس از اعتراض این دانشجویان به نقض حقوق‌شان صورت می‌گیرد.

دانشجویان افغان در ترکیه به تازگی در نامه اعتراضی هشدار داده‌اند که اگر حکومت افغانستان برای حل مشکلات شان اقدام نکند، از دانشگاه اخراج می‌شوند.

کابل به ۵۰۰ ایستگاه شهری ضرورت دارد

محمد عابد امیری

شهروندان کابل از نداشتن ایستگاه‌های شهری رنج برده و نهادهای مسوول را متهم به بی‌پروایی می‌کنند. نهادهای مسوول یک دیگر را متهم به بی‌پروایی و کوتاهی در خصوص ایجاد ایستگاه‌های شهری می‌کنند. ترافیک کابل مسوولیت را بر دوش اداره شهرداری می‌اندازد و شهرداری کابل هم می‌گوید که از این نهاد برای ساخت ایستگاه‌های شهری، پیشنهادی دریافت نکرده است. کابل یکی از مزدحم‌ترین شهرهای افغانستان است و دست‌کم پنج میلیون جمعیت دارد. در کنار سایر چالش‌ها، نداشتن سیستم ترانسپورتی در این شهر چالش‌های زیادی را به وجود آورده است. نبود ایستگاه‌های شهری و توقف بی‌جای راننده‌ها و جاده‌های کم‌عرض، سبب شده که برای پیمودن یک مسیر ده دقیقه‌یی نیم ساعت و حتا بیشتر از آن را صرف کنند. اداره‌های دولتی می‌گویند که برنامه‌هایی را روی دست گرفته‌اند تا بتوانند به بحران ترافیکی در کابل نقطه پایان بگذارند. عبدالقادر خان مدیر ترافیک شهر کابل در پاسخ به این پرسش که چرا در پایتخت ایستگاه‌های شهری وجود ندارد، به روزنامه ماندگار گفت که ما از نداشتن ایستگاه‌های شهری در کابل به مشکلات زیادی مواجه هستیم و مردم ما هم در این رابطه شکایت‌های زیادی دارند. او افزود که اداره ترافیک کابل در طول ده سال بارها به ریاست شهرداری و دیگر مراجع مربوط پیشنهاد کرده که در چند نقطه مرکزی مشخص در پایتخت باید ایستگاه‌های شهری ایجاد شود تا مشکلات اداره ترافیک شهر کابل و

مردم حل گردد. مدیر ترافیک کابل گفت که در این رابطه ریاست شهرداری کابل توجه جدی نکرده است. آقای قادری می‌افزاید: در این اواخر کمیته‌یی به نام «کمیته ترانسپورت» ایجاد شده که به شکل منظم کار خود را در جهت حل مشکلات ترانسپورتی انجام خواهد داد. اما عبدالقادر آرزو رییس نشرات شهرداری کابل اظهارات این مقام ترافیک را رد می‌کند. آقای آرزو به روزنامه ماندگار گفت که ریاست ترافیک کابل چه وقت به ما گفته که این منطقه را تخلیه کنید که ما نکرده‌ایم و زمینه را برای ساختن ایستگاه شهری فراهم نساخته‌ایم؟ او تصریح کرد: همکاری با ترافیک مسوولیت ماست؛ اما ما در رابطه به نداشتن ایستگاه‌های شهری تقصیری نداریم. چون تعیین جای ایستگاه‌های شهری مربوط ما نمی‌شود. هر زمانی که ریاست ترافیک یا وزارت ترانسپورت به ما بگوید که این نقطه را تخلیه کنید، ما حاضر هستیم با آن‌ها همکاری کنیم. نبود بس‌های شهری نارضایتی شهروندان کابل را افزایش داده است. برخی منابع گفته‌اند که دولت بس‌های شهری را به دلایل نامعلوم متوقف ساخته و مردم از موتورهایی تونس و سرایچه در شهر استفاده می‌کنند که از یک طرف کرایه آن‌ها بالاست و از سوی دیگر، باعث ازدحام در شهر شده است. شماری از شهریان کابل به منظور رسیدن سر وقت به کارهای شان، از موتورهایی شخصی و کرایه استفاده می‌کنند که این مسأله بر آلودگی

محیط زیستی در کابل نیز بی‌تأثیر نمی‌باشد. شهروندان شهر کابل از وزارت ترانسپورت و هوانوردی می‌خواهند که بس‌های شهری را دوباره فعال کند تا قشر تهی دست و فقیر جامعه از پرداخت کرایه‌های بلند رهایی پیدا کنند.

نبود زیرساخت‌های شهری

در این حال، حکمت‌الله قوآنچ سخنگوی وزارت ترانسپورت و هوانوردی می‌گوید که بس شهری وجود دارد، اما مشکل اصلی نبود زیرساخت‌های شهری است.

آقای قوآنچ می‌افزاید: نبود ایستگاه‌های شهری منظم در شهر کابل باعث شده که بس‌های دولتی و خصوصی نتوانند درست فعالیت کنند. به طور مثال در پیش‌روی وزارت معارف یک ایستگاه شهری ملی بس وجود داشت که اکنون توسط وزارت معارف غصب شده و از آن پارک‌گنک ساخته‌اند و اگر بس‌های شهری در آن‌جا توقف کند، از طرف ترافیک اجازه داده نمی‌شود.

آقای قوآنچ سخنگوی وزارت ترانسپورت و هوا نوردی در مورد اینکه چه تعداد بس‌های شهری در کابل فعال است، می‌گوید: در حدود ۱۰۰ عراده بس شهری دولتی در هفت ایستگاه شهری کابل فعالیت می‌کند.

سخنگوی وزارت ترانسپورت و هوانوردی می‌گوید: ایجاد زیرساخت‌های شهری تنها مربوط وزارت ترانسپورت نمی‌شود، بلکه مربوط شهرداری کابل و ترافیک کابل می‌باشد. چون زمین از شهرداری است، بنا وظیفه ساخت ایستگاه‌ها مربوط شهرداری می‌شود.

آقای قوآنچ افزود: امروزه ما شاهد مشکلات زیاد ترانسپورتی در شهر کابل هستیم. ریاست ترافیک و ریاست شهرداری کابل باید در این بخش کار جدی کنند.

او گفت که حدود ۵۰۰ ایستگاه شهری در کابل نیاز است که باید ساخته شود تا از توقف و عدم فعالیت بس‌های شهری در کابل جلوگیری صورت گیرد.

آقای قوآنچ می‌گوید: وزارت ترانسپورت با کمیته‌یی که سه ماه قبل زیر نام «کمیته ترانسپورت شهری» تحت ریاست جناب احمد ضیاء مسعود و با هماهنگی ریاست ترافیک و شهرداری کابل به وجود آمد است، همکاری می‌کند.

او گفت که این کمیته در مدت کوتاهی دست‌آوردهای خوبی داشته است و در چند روز آینده شما شاهد حل مشکلات ترانسپورتی در شهر کابل خواهید بود.

آقای حکمت‌الله قوآنچ افزود که برای حل مشکلات ایستگاه‌های شهری ما با هماهنگی ریاست شهرداری کابل، ریاست ترافیک کابل و دیگر ادارات مربوط پلانی را ساختیم که به وزارت مالیه فرستاده شده و بعد از طی مراحل این پلان را ما به مشارکت سکتورهای خصوصی عملی خواهیم ساخت.

آقای قوآنچ می‌گوید: ما کار عملی خود را روی ۱۶ ایستگاه که از پل محمود خان شروع می‌شود و به فرودگاه کابل خاتمه می‌یابد، آغاز می‌کنیم.

فیسبوک نامه

امرالله صالح

بار گناه و جرم کشتار مردم در اسدآباد ولایت کنړ تنها بر دوش طالبان نه، بلکه بر دوش کسانی نیز هست که دروازه عفو بی بازخواست را به روی جنایت کاران باز گذاشته اند.

برای مردم افغانستان طالب معما نیست. رفتار کسانی که قدرت دولتی را بدون پاسخ گوئی و وقعی گذاشتن به خواسته های مردم در اختیار دارند، سوزنده تر و دردناک تر است. برای رهایی از این وضعیت باید صف بدیل را تقویت بخشیم. برای قربانیان اتحاف دعا می کنم و برای بازمانده گان شان صبر از پروردگار یکتا استدعا دارم.

بشیر احمد قاسانی

از شایعه پرهیز کنید! امروز دو شایعه در شبکه های اجتماعی زیاد تشریح می شود. ۱- ایجاد معاونیت سوم و لغو ریاست اجرایی ۲- برگزاری لوی جرگه، پیش از برگزاری انتخابات هر دوی این شایعات جنگ روانی است که از سوی حلقه های مشخص بر ضد حکومت وحدت ملی و سبوتاژ این حکومت راه اندازی شده است. ۱- ایجاد معاونیت سوم نیز با مشکل قانونی روبه رو خواهد بود و نیاز به تعدیل قانونی اساسی دارد. معاونیت سوم هیچ گاهی نمی تواند که سهم ۵۰ درصدی یک جناح خاص را در حکومت تضمین کند و در حکومت کنونی، جایگاه ریاست اجرایی معادل نخست وزیری است که معاونیت سوم نمی تواند، چنین اعتباری داشته باشد.

۲- برگزاری لوی جرگه تعدیل قانون اساسی پیش از برگزاری انتخابات پارلمانی و انتخابات شوراهای ولسوالی ها با مشکل حقوقی روبه رو است. در قانون اساسی لوی جرگه تعدیل قانون اساسی تعریف مشخص دارد و این شایعه نیز منطقی به نظر نمی رسد. در روزهای آینده، چنین شایعات بر ضد حکومت وحدت ملی افزایش می یابد و مرجع این شایعات نیز معلوم است. شما در روزهای آینده مقالات بیشتر از داکتر اسپینا و کریم خرم خواهید خواند. از سوی هم، نورستانی نیز بر بنیاد هدایت حامد کرزی فیرهای هوایی بیشتر خواهد کرد. ما کل این حرکت ها تا زمانی که جامعه جهانی از رهبران حکومت وحدت ملی پشتیبانی کند، به ثمر نمی رسد.

میرویس آریا

زمین به صورت فزاینده رو به گرم شدن است. علایم آن را تا حدی در چند سال پسین دیده و درک کرده ایم. زمستان های ما نسبت به چند سال پیش خیلی گرم و بی برف شده اند. بنابر برخی پژوهش ها، زمین در هر ۱۰ سال، دو درجه سانتی گراد گرم تر می شود. یعنی تا ۱۰۰ سال دیگر، ۲۰ درجه دیگر هم به گرمی زمین ما افزوده خواهد شد. در آن زمان مناطق مانند افغانستان که گرمی تابستان های آن تا مرز ۴۰ درجه تجربه شده است، با گرمی ۶۰ درجه دیگر جایی مناسبی برای زنده گی نیست و دوزخ روی زمین خواهد شد.

از سوی دیگر، افزایش بی رویه جمعیت در اکثریت کشورهای جهان که افغانستان هم شامل آن است، منابع اصلی حیات، مانند آب آشامیدنی و غذا را با محدودیت شدید مواجه می کند. تئوری پردازان معروف جهان هم باور دارند که در صد سال پیش رو به دلیل رشد سریع تکنولوژی، انسان ها به سلاح و ابزارهای نابود کننده دست خواهند یافت که به دلیل تضادهای ایدیولوژیک، اقتصادی و سیاسی میان جوامع بشری، این ابزارها و وسایل برای نابودی گروهی یکدیگر به کار خواهد رفت. ادیان و باورهای ایدیولوژیک و مذهبی هم آن چه را از علایم قیامت و پایان یافتن جهان پیش بینی کرده بودند، امروز بیش تر از هر زمانی دیگری، به مشاهده می رسد.

به پایان هستی در روی زمین و نابودی دسته جمعی بشریت ممکن است زمانی زیادی باقی نمانده باشد و کشور من و تو هم این روز را در پیش دارد. از آمدن آن روز شاید هیچ باکی نداشته باشیم، چون ما بیش تر از هر کسی دیگری، درد زنده گی کردن را تحمل کرده ایم و شاید از پایان آن هم هراسی نداشته باشیم. ولی در این میان مواردی است که مرا رنج می دهد. برایم دردآور است که جهان پایان بیاید، ولی جنگ ما در این جا در برابر عقیده و باور یکدیگر، در برابر نژاد و هویت یکدیگر، در برابر زبان و فرهنگ یکدیگر پایان نیابد. ما هم دیگر خود را اصلاً به رسمیت نشناختیم. تو مرا مهاجر و بیگانه خواندی در این خاک و من تو را؛ تو مرا باطل و ناحق گفتی و من تو را؛ تو در برابر زبان و فرهنگ من ایستادی و من برای نابودی زبان تو و فرهنگ تو رزمیدم؛ تو کشتن مرا مجاز دانستی و من تو را محکوم به نابودی کردم. اما آخر وقت نه هیچ کدام نابود گشتیم و نه هم هیچ کدام پیروز شدیم؛ نه نژاد تو برتر ثابت شد و نه اصالت من ثابت گشت؛ نه زبان تو نابود شد و نه زبان من متوقف شد؛ نه قوم تو بر همه چیز مسلط گشت و نه قوم من همه چیز را به دست گرفت. آن چه را به دست آوردیم زخم های بود که هر روز بر تن هم دیگر زدیم و یکدیگرمان را ضعیف تر ساختیم.

اگر هستی و جهان برای قرن های دیگر هم باقی باشد، باز هم این صف کشیدن ما در برابر یکدیگر سودی نخواهد داشت، جز نابودی و شکست دسته جمعی ما. شاید این خواسته من یک خیال و آرمان باقی بماند، ولی من دوست دارم هم دیگرمان را به عنوان انسان ها به رسمیت بشناسیم، تفاوت های هم دیگر را بپذیریم و به ارزش های هم احترام گذاریم، حتا برای یک روز هم اگر شود.

داوود اوغلو:

به خاطر خودمان از دموکراسی مصر دفاع کردیم

احمد داوود اوغلو، نخست وزیر ترکیه در سخنانی در پارلمان گفت: ما از دموکراسی در مصر و اراده مردم دفاع کردیم چرا که می دانیم دموکراسی هر کشوری با دموکراسی کشورهای مجاور شکوفا می شود.

او در این جلسه به انفجار تروریستی در انکارا نیز اشاره کرد و عنوان داشت: رفتن برای گفتن تسلیت به قاتلی که باعث مرگ شدن این بدن ها شده است، در واقع به منزله مقدس شمردن کسی است که تمام بشریت را کشته است.

داوود اوغلو با بیان این که مردم ترکیه مخالف هرگونه تحت الحمایه گی و نظام های موزی و تمامی عناصر غیرقانونی هستند، تأکید کرد که آن ها قدرت خود را از مردم و نه از اتاق های تاریک می گیرند.

اخیراً در انکارا حمله یی تروریستی با موتری بمب گذاری شده رخ داد که موترهای نیروهای مسلح ترکیه را هدف قرار داد و طبق گفته منابع رسمی این کشور، این حمله ۲۹ کشته و ۶۰ زخمی برجای گذاشت.

بان کی مون:

آتش بس بهترین فرصت برای پایان دادن به خشونت های سوریه است

دبیرکل سازمان ملل تأکید کرد: این که شورای امنیت قطعنامه اجرای آتش بس در سوریه را در پیش گرفته، بهترین فرصت برای توقف خشونت ها در سوریه است.

دفتر مطبوعاتی سازمان ملل اعلام کرد که بان کی مون، دبیرکل سازمان ملل از موافقت با قطعنامه ۲۲۶۸ شورای امنیت در خصوص اجرای آتش بس در سوریه از شب گذشته استقبال کرد.

در بیانیه سازمان ملل آمده است، اجرای کامل این قطعنامه و نیز وصول کمک های انسانی بدون هیچ مانعی بهترین فرصت برای ما جهت پایان دادن به خشونت ها در سوریه است.

دولت فرانسه نیز از اجرای قطعنامه مذکور استقبال کرد. ژان مارک آیرو، وزیر خارجه فرانسه در بیانیه یی که دیروز منتشر شد، اعلام کرد کشورش بر حمایت خود از این قطعنامه تأکید دارد و این قطعنامه امیدها برای بهبود فوری وضعیت مردم سوریه را افزایش می دهد.

آیرو افزود: اجرای این توافقنامه محکی برای بررسی میزان آماده گی دولت سوریه، روسیه و ایران برای مذاکره درباره پایان درگیری ها در سوریه است.

وی مدعی شد: توقف درگیری ها باید به معنای توقف تمامی عملیات های نظامی به رهبری دولت دمشق و هم پیمانانش علیه مخالفان «میانرو» و نیز لغو محاصره برخی مناطق و توقف حملات علیه شهروندان باشد.

انتقاد روسیه از «نقض حقوق بشر» در امریکا، ترکیه و اوکراین

کمیسونر وزارت امور خارجه روسیه در زمینه حقوق بشر، دموکراسی و اجرای قانون تأکید کرد، گزارش عفو بین الملل بیانگر مشکلات فراگیر در امریکا و وخیم شدن وضعیت حقوق بشر در ترکیه است.

کنستانتین دولگف، کمیسونر وزارت امور خارجه روسیه در زمینه حقوق بشر، دموکراسی و اجرای قانون گفت: این گزارش بار دیگر بیانگر مشکلات فراگیر و سیستماتیک در امریکا است، چرا که زندان گوانتانامو همچنان باز است، مجازات اعدام منسوخ نشده، مجریان شکنجه های مخوف در برنامه بازداشت های غیرقانونی سازمان سیا همچنان حضور دارند و پولیس امریکا از سلاح علیه شهروندان غیر مسلح استفاده می کند.

او افزود: شورای حقوق بشر سازمان ملل در تازه ترین بررسی دوره یی جهانی اش حول محور امریکا ۳۴۲ مورد توصیه به این کشور کرده که و اشنگتن تعداد اندکی از آن ها را قبول کرده است.

دولگف ادامه داد: به علاوه این گزارش وخامت قابل ملاحظه یی را در وضعیت حقوق بشر ترکیه ثبت کرده که نشان می دهد، در حال حاضر وضعیت آزادی بیان و آزادی گردهمایی های صلح آمیز بسیار تنزل یافته و وخیم شده است. سوء استفاده از قدرت و رفتار خشونت آمیز پولیس نیز به همراه تضعیف استقلال قوه قضاییه ذکر شده است.

اما به گفته دولگف، گزارش عفو بین الملل در باره نقض حقوق بشر در سراسر جهان حقایق متعدد و فاحش درباره نقض حقوق بشر توسط مقامات کی یف را نادیده می گیرد.

او اظهار داشت: عفو بین الملل نتایجی را تأیید می کند که پیشتر توسط هیأت های حقوق بشر بین المللی در چارچوب سازمان ملل، شورای اروپا و سازمان امنیت و همکاری اروپا به دست آمده و حاکی از آن است که هیچ نشانه یی وجود ندارد که مقامات اوکراین تحقیقات موثر و غیر جانب دارانه یی را در خصوص جرایم رخ داده در میدان و اودسا و عملیات تنبیهی در شرق کشور، انجام داده باشند. به علاوه، نمونه های بسیاری نیز از نقض شدید حقوق بشر، اجرا نکردن قوانین بشر دوستانه بین المللی توسط مقامات اوکراین حذف شده اند.

پیتیر شگرت:

روایای مان حضور در جام ملت ها است

پیتیر شگرت، سرمربی تیم ملی فوتبال افغانستان با انتشار مطلبی در صفحه شخصی اش در فیس بوک توضیحاتی در خصوص برنامه های آینده اش با تیم ملی نوشته است.

قای شیگر توشته است: چند هفته پیش در افغانستان بودم و اوقات خوبی با رییس و سکرتر جنرال فدراسیون داشم. هدف من صحبت روی برنامه های آینده تیم ملی قبل از مسابقات با جاپان و سنگاپور بود. به همین دلیل باید از هر دوی شان تشکر کنم. زیرا آن ها همیشه مرا در قسمت پیاده کردن برنامه هایم همکاری می کنند.

به دنبال این صحبت ها، آقای کریم موافقت کرد تا در قطر یک اردوگاه تمرینی برای تیم ملی برگزار شود.

یک چیز خیلی مهم است که همیشه باید گفته شود و آن این که ما در فدراسیون فوتبال با هم خیلی خوب کار می کنیم. این مهم است، زیرا در فوتبال حرفه یی، یک شخص کاری کرده نمی تواند. بلکه یک تیم باید کار کند.

من اخیراً در افغانستان و همه جا به دنبال بازیکن بودم، هم چنین با بازیکنان که فعلاً در تیم ملی هستند نیز در تماس هستم بعضی اوقات از طریق تلفن و گاهی هم از نزدیک آن ها را در باشگاه های شان می بینم.

من با آن ها و مربیان شان صحبت می کنم، زیرا می خواهم رابطه خوبی با آن ها داشته باشم. یک رابطه خوب زمانی مفید واقع می شود که تیم افغانستان در روزهای غیر از تقویم فیفا مسابقه دارد. باشگاه ها در آن مواقع در آزاد کردن بازیکنان به تیم ملی کمک خواهند کرد.

باید در مورد دو مسابقه مهم مقابل جاپان و سنگاپور که به تاریخ ۲۴ و ۲۹ در توکیو و تهران برگزار می شوند، هم صحبت کنیم.

حالا که کار را شروع کرده ایم، فرصت این را داریم که در فوتبال افغانستان تاریخ ساز شویم. ما این شانس را داریم که برای اولین بار به مرحله بعد مقدماتی جام ملت های آسیا صعود کنیم. این یک رویا برای ما در فدراسیون است و یقیناً آرزوی شخصی ام نیز است برای بر آورده شدن این رویا باید تمام توان خود را به خرج بدهیم به همین خاطر، در ماه های اخیر با یک تعداد بازیکنان جدید در باخل و خارج از کشور صحبت کردم.

یک چیز را می خواهم واضح بگویم. من از بازیکنان مان در مسابقات جنوب آسیا راضی بودم، اما در یک تیم ملی باید همیشه به دنبال گزینه های جدید هم باشید. من یک تعداد بازیکنان جدید را هم در باخل و هم در خارج پیدا کرده ام. با این حال، آن ها خود را باید در جریان تمرینات برایم ثابت سازند. آن ها باید ثابت سازند که از بازیکنان فعلی بهتر بازی می کنند. باید دید.

بزرگ ترین امیدواری من در مورد لیگ برتر افغانستان (تورنمنت روشن) است و از آن ها می خواهم بازیکنان زیادتری ببینم. می دانه که باید چند ماه انتظار بکشم، و به همین علت بازیکنانی را انتخاب می کنم که بازی شان را دیده ام. من علاقه دارم این بازیکنان را

در جریان لیگ برتر ببینم. من به بازیکنان داخل افغانستان خیلی احترام دارم، به خاطر این که آن ها برای زنده گی خود انرژی زیادی می گذارند. امیدوارم چند بازیکن برای تیم ملی از داخل کشور پیدا کنم. حالا از کسی نام نمی برم، به خاطر این که آن بازیکنان باید توانایی های خود را برایم نشان دهند.

نهنجا چیزی که حالا گفته می توانم این است که ما باید از همه توانایی خود در دو بازی آتی مقابل حریفان مان استفاده کنیم، به سبب این که موفقیت در این دو بازی به ما شانس حضور در مقدماتی جام ملت های آسیا را می دهد.

خیابان گردی‌های رهبران افغانستان

مسیر عبور خود، دست داده است. شیوه ارسال پیام‌های به اصطلاح «خیریت و امن و امان» که رهبران افغانستان از روی جاده‌ها به مخالفین خود می‌فرستند، از حدود چهل سال به این طرف تغییر نخورده است. کابل هنوز هم درد دشمن‌داری‌های دیرینه را تحمل می‌کند و این درد دست و پا گیر، فرصت هواخوری‌های بیشتر را از رهبران افغان ربوده است. این دیدارها و خیابان‌گردی‌ها در حال حاضر بیشتر از این‌که پیامی برای مخالفین داشته باشد، رهبران افغان را با رُخ دیگری از سکه زنده‌گی مردمان عادی آشنا می‌سازد.

حامد کرزی رییس جمهور پیشین افغانستان، در دومین دور ریاست جمهوری خود، در یکی از روزهای خزان، هوای خیابان‌گردی کرده بود. او در مسیر جاده وزارت خارجه قدم می‌زد که یک مرد سالخورده در مقابل وی ظاهر گردید. این جریان را کمره‌های دفتر مطبوعاتی ارگ تصویربرداری کرده بودند که از تلویزیون ملی در همان زمان پخش گردید. این مرد از رییس جمهور کرزی می‌خواست که به او کمک پولی کند. اما کرزی برایش می‌گفت که با خود پول ندارد. ولی آن مرد همچنان اصرار می‌کرد.

شاید برای رییس جمهور کرزی این صحنه فراموش‌ناشدنی باشد و در عین حال درس بزرگی که توانست با گوشه‌یی از زنده‌گی یک شهروند که در نزدیکی دیوارهای بلند کاخ ریاست جمهوری قدم می‌زد، آشنا شود.

رییس‌جمهور غنی و عبدالله عبدالله رییس‌اجرائی، با آن‌که هر دو در مسیر بادهای تندی قرار دارند، با نشان دادن این حرکت‌ها و خیابان‌گردی‌ها ضمن این‌که به مخالفین سیاسی و نظامی‌شان پیام می‌دهند، در عین حال می‌خواهند به مردم نشان بدهند که در کنارشان هستند و می‌خواهند حمایت‌های مردمی را حفظ کنند. اما از خزان سال گذشته خورشیدی تا به حال، حکومت وحدت ملی افغانستان چنانس زیادی نه تنها برای تقویت حمایت‌های مردمی خود نداشته است، بلکه پای عملکردهای آن تا حدی لنگیده که نتوانسته است حمایت‌های قبلی را نیز حفظ کند.

رهبران افغانستان پیش از کودتای ثور ۱۳۵۷ خورشیدی، فرصت‌های زیادی را برای بودن در میان مردم تجربه کردند و پایه‌های حمایت‌های مردمی خود را نیز با استفاده از همین شیوه‌ها حفظ نمودند. حتا هنوز هم وقتی در کنار موسفیدان بنشینند، از دیدارهای رهبران و حضور آنان در میله‌ها و جشن‌های مردمی یاد می‌کنند و خاطره‌های‌شان را با حلاوت شرح می‌دهند.

هم رییس‌جمهور غنی و هم داکتر عبدالله عبدالله که از دو کاخ در یک چهاردیواری کشورشان را رهبری می‌کنند، بیشتر از این‌که خیابان‌گردی‌ها را ادامه بدهند، نیاز دارند که راه‌هایی را جست‌وجو کنند تا آرامش و رفاه اقتصادی در خیابان‌های کابل و همه ولایات رونما شود و به این ترتیب، دیدارهای طولانی‌تر و دورتر از کاخ ریاست‌جمهوری را با آرامش خاطر، تجربه کنند.

برشنا نظری - کانادا

نزدیک به چهل سال می‌شود که خیابان‌گردی‌های رهبران افغانستان از دایره محدود اطراف ارگ ریاست‌جمهوری فراتر نرفته است.

روز جمعه محمد اشرف غنی رییس‌جمهوری افغانستان پس از پایان نماز، روی جاده‌یی قدم زد که حدود سی سال قبل، ببرک کارمل رهبر حزب دموکراتیک خلق افغانستان که اقتدار دولتی را نیز در اختیار داشت، برای اولین و آخرین بار با پای پیاده این مسیر را پیموده بود.

تابستان سال ۱۳۶۵ خورشیدی بود که کارمل ناگهان در پیاده‌رو جلو شهرداری کابل ظاهر شد و برای مردم دست تکان داد. راه بن‌دان در کار نبود، جریان ترافیک هم مختل نشد. اما محافظین شخصی وی و شاید هم ده‌ها تن از اعضای خاد (خدمات اطلاعات دولتی) جریان نزدیک شدن مردم به کارمل را نظارت می‌کردند. وی درحالی که با مردم دست می‌داد، به داخل مارکیت زیرزمینی کابل رفت، جایی که مغازه‌ها بیشتر اموال لوکس روسی و اموال تجارته کشورهای اعمار اتحاد شوروی سابق را به فروش می‌رساندند. فردای آن روز، روزنامه «حقیقت انقلاب ثور» - بزرگ‌ترین و پُرتیراژترین روزنامه حزب حاکم - عکس‌های این دیدار کارمل را زیر عنوان درشت: «رهبر مردم در میان مردم» نشر کرد.

با آن‌که این دیدار بسیار کوتاه بود و کارمل به سرعت دوباره به ارگ رفت، اما حزبی‌ها در آن زمان از این فرصت برای نمایش حاکمیت و جرأت مواجه شدن خود با مردم، استفاده کردند.

کارمل در آن سال‌ها به وسیله یک دسته از سربازان ویژه روسی محافظت می‌شد و برج‌های ارگ به وسیله همین سربازان نظارت می‌گردید، اما وی در آن خیابان‌گردی، هیچ یک از سربازان روسی را با خود به همراه نداشت، شاید حزبی‌ها در آن وقت فکر می‌کردند که این حرکت پیام واضیحی برای رهبران مجاهدین در پشاور پاکستان و حامیان آنان در اروپا و امریکا دارد.

پیش از رییس‌جمهور غنی، داکتر عبدالله رییس‌اجرائی حکومت نیز در خیابان‌های نزدیک به ارگ و قصر سپیدار دیده شده که در میان تدابیر شدید امنیتی، با تعدادی از مردم و محافظین برخی از ادارات دولتی

رسالت دانشگاه

محمد محق

دانشگاه جایی است که باید بت‌های ایدیولوژیک شکسته شود، و انسان آزدایش را احساس کند. جایی که انسان بتواند در فضای تفکر آزاد به تنفس پردازد و رو در روی کاهنان اندیشه‌های تاریک و متحجر بایستد.

اگر دانشگاه به تکرار مکررات اکتفا کند، و اندیشه‌های مدار بسته را بر دانش‌جویان تحمیل کند و به جای جرأت فکر کردن، به آنان هراس از اندیشیدن را تعلیم بدهد، آن‌جا دیگر دانشگاه نیست. آن‌جا معبد دیگری برای کاهنان جهل و تاریکی خواهد بود.

این‌که چرا در جهان سوم، دانشگاه‌ها نمی‌توانند به رسالت خود قیام کنند و نقشی در آزادی و رهایی واقعی این جوامع داشته باشند، به این بر می‌گردد که این رسالت را تا کجا توانسته‌اند درک کنند. دانشگاهی که نقشی در تولید اندیشه آزاد نداشته باشد، او دیگر دانشگاه نیست، بلکه شبه دانشگاه است. شبه دانشگاه، با شبه علم به تولید و تکثیر شبه دانشجو و شبه دانش‌مند، منتهی می‌شود و چرخه‌یی باطل از جهل مرکب را به چرخیدن باطل وا می‌دارد.

محصول نهایی جوامعی که دانشگاه‌های چنین رسالت باطلی را برای خود برگزیده اند چرخیدن بیشتر در دام عقب ماندگی، فرو رفتن زیادتر در ورطه جهل و تعصب، و در غلتیدن افزون‌تر در باتلاق تباهی و ویرانی است.

سرنوشت موهوم ملیون‌ها انسان در مانده در این جوامع که هیچ آینده‌یی برای خود نمی‌بینند و از گشودن کوچک‌ترین گرهی از زنده‌گی خود عاجزاند و در برابر هر مشکلی احساس درمانده‌گی و استیصال می‌کنند، محصول جهل‌های مرکبی است که پیهم تولید می‌شود، فضای ذهن‌ها را می‌آلاید، جان‌های خسته و درمانده را مسموم‌تر، روان‌های بیمار را بیمارتر و انسان‌های عاجز را عاجزتر می‌کند.

دانشگاه باید بیش از اعطای مدارک کذایی، به رهایی انسان بیندیشد. باید به تولید آگاهی و به ترویج تفکر آزاد همت بگمارد. باید مشعل صبح را به دست گیرد و گریبان سیاه شب را از هم بزدرد و پیام رهایی را به ارمغان آورد.

دانشگاه جایی است که انسان اندیشیدن را تمرین کند، جایی است که به پرسش گرفتن را بیاموزد، جایی است که اتوریت‌های دروغین فرو بریزند و مرجعیت‌های ساخته‌گی کنار بروند.

انسانی که به آگاهی اصیل نرسیده است، به آزادی و رهایی هم نمی‌رسد. او محکوم است که در اسارت به سر ببرد، اسارت جهل بسیط یا جهل مرکب. جهل بسیط را همه می‌شناسیم. جهل مرکب آن است که شبه علم به‌جای علم تکیه بزند و آگاهی کاذب جانشین آگاهی راستین شود.

علم و شبه علم در کجا از هم باز شناخته می‌شوند؟ شبه علم انباشتن ذهن است با معلومات پروسس نشده، تفکرات کلیشه‌یی، اندیشیدن در قالب‌های از پیش ساخته، و اسیر بودن در دام پیش‌فرض‌ها و پیش‌داوری‌ها.

شبه علم از طریق ایدیولوژی‌ها ترویج می‌شود. از طریق نظام‌های فکری بسته و منجمدی که انسان‌ها را از آزاد فکر کردن می‌گریزند و از پرسش و چالش می‌ترساند.